HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

19 martie 2009 *

În cauza C-275/07,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 8 iunie 2007,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnul G. Wilms, de doamnele M. Velardo și D. Recchia, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Republicii Italiene, reprezentată de domnul I. M. Braguglia, în calitate de agent, asistat de domnul G. Albenzio, avvocato dello Stato,

pârâtă,

* Limba de procedură: italiana.

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul P. Jann, președinte de cameră, domnii M. Ilešič, A. Borg Barthet (raportor), E. Levits și J.-J. Kasel, judecători,

avocat general: doamna V. Trstenjak,
grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 17 aprilie 2008,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 11 iunie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că:

— refuzând să plătească dobânzi de întârziere Comisiei, în valoare totală de 847,06 euro, pentru înregistrarea tardivă în contabilitate a taxelor vamale și refuzând să își adapteze dispozițiile naționale la normele comunitare în ceea ce

privește înregistrarea în contabilitate a operațiunilor vamale acoperite de o garanție globală și necontestate, rezultate dintr-o operațiune de tranzit comunitar;

— refuzând să plătească dobânzi de întârziere Comisiei, în valoare totală de 3 322 de euro, pentru nerespectarea termenelor prevăzute de reglementarea comunitară pentru înregistrarea în contabilitatea „A" a taxelor vamale, în cadrul operațiunilor de tranzit potrivit Convenției vamale privind transportul internațional de mărfuri, sub acoperirea carnetelor TIR (Convenția TIR) din 14 noiembrie 1975 de la Geneva (JO 1978, L 252, p. 2, Ediție specială, 02/vol. 1, p. 198, denumită în continuare „Convenția TIR"),

Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Regulamentului (CEE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților (JO L 155, p. 1) și în special în temeiul articolului 6 alineatul (2) litera (a) din acesta, înlocuit, de la 31 mai 2000, de Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților (JO L 130, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 184) și în special de articolul 6 alineatul (3) litera (a) din acesta.

Cadrul juridic

Convenția TIR

2 Republica Italiană este parte la Convenția TIR, asemenea Comunității Europene care a aprobat-o prin Regulamentul (CEE) nr. 2112/78 al Consiliului din 25 iulie 1978

(JO L 252, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 1, p. 197). În ceea ce privește Comunitatea, această convenție a intrat în vigoare la 20 iunie 1983 (JO L 31, p. 13).

3 Convenția TIR prevede, printre altele, că mărfurile transportate sub regimul TIR, pe care îl instituie, nu sunt supuse la plată sau la consemnarea drepturilor și a taxelor la import sau la export la birourile vamale de trecere.

4 Pentru aplicarea acestor facilități, Convenția TIR impune ca mărfurile să fie însoțite pe parcursul transportului de un document uniform, carnetul TIR, prin care este controlată regularitatea operațiunii. De asemenea, Convenția TIR impune ca transporturile să aibă loc sub garanția asociațiilor agreate de părțile contractante, în conformitate cu prevederile articolului 6 din convenție.

5 Carnetul TIR este compus dintr-o serie de file care cuprind un volet nr. 1 și un volet nr. 2, fiecare având un cotor pe care figurează informațiile necesare, iar pentru fiecare teritoriu traversat se utilizează un set de volete. La începutul operațiunii de transport, cotorul nr. 1 se depune la biroul vamal de plecare; descărcarea are loc imediat după întoarcerea talonului nr. 2 de la biroul vamal de ieșire situat pe același teritoriu vamal. Această procedură se repetă pentru fiecare teritoriu traversat, utilizându-se diferitele seturi de volete care se găsesc în același carnet. În vederea aplicării Convenției TIR, Comunitatea constituie un teritoriu vamal unic.

6 Articolul 8 din Convenția TIR prevede în special:

„(1) Asociația garantă se angajează să achite drepturile și taxele de import sau de export exigibile, majorate, dacă este cazul, cu dobânzile de întârziere care trebuie să fie achitate potrivit legilor și reglementărilor vamale ale țării în care o abatere legată de operațiunea

TIR este constatată. Ea este obligată, împreună și în solidar cu persoanele care datorează sumele menționate mai sus, la plata acestor sume.

(2) În cazul în care legile și reglementările unei părți contractante nu prevăd plata drepturilor și taxelor de import sau de export în cazurile prevăzute la alineatul (1) de mai sus, asociația garantă se angajează să achite, în aceleași condiții, o sumă egală cu cuantumul drepturilor și taxelor de import sau de export, majorate, dacă este cazul, cu dobânzile de întârziere.

[…]

(7) În cazul în care sumele menționate la alineatele (1) și (2) ale prezentului articol devin exigibile, autoritățile competente trebuie, dacă este posibil, să pretindă plata acestora direct de la persoana sau persoanele care datorează aceste sume, înainte de a introduce o reclamație pe lângă asociația garantă.”

7 Conform articolului 11 din Convenția TIR:

„(1) În cazul în care nu s-a dat descărcare unui carnet TIR sau în cazul în care s-a dat descărcare cu rezerve unui carnet TIR, autoritățile competente nu au dreptul să pretindă de la asociația garantă plata sumelor menționate la articolul 8 alineatele (1) și (2) dacă, în termen de un an de la data luării în evidență a carnetului TIR de către aceste autorități, ele nu au avizat în scris asociația despre nedescărcare sau despre descărcarea cu rezerve. Această dispoziție se aplică, de asemenea, în cazul descărcării obținute în mod abuziv sau fraudulos, însă, în acest caz, termenul este de doi ani.

(2) Cererea de plată a sumelor menționate la articolul 8 alineatele (1) și (2) este adresată asociației garante cel mai devreme în termen de trei luni de la data la care această asociație a fost informată despre nedescărcare, descărcarea cu rezerve sau descărcarea obținută în mod abuziv sau fraudulos și cel mai târziu în termen de doi ani de la aceeași dată. Totuși, în privința cazurilor care sunt trimise în instanță în termenul de doi ani indicat mai sus, cererea de plată se adresează într-un termen de un an de la data la care hotărârea judecătorească a devenit executorie.

(3) Pentru achitarea sumelor pretinse, asociația garantă dispune de un termen de trei luni de la data cererii de plată care i-a fost adresată. Asociația obține rambursarea sumelor plătite dacă, în termen de doi ani de la data cererii de plată, s-a făcut dovada pentru organele vamale că nu s-a comis nicio abatere în legătură cu operațiunea de transport în cauză."

Reglementarea vamală comunitară

Regulamentul (CEE) nr. 2913/92

8 Conform articolului 92 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal"):

„Regimul de tranzit extern ia sfârșit atunci când mărfurile și documentele aferente sunt prezentate la biroul vamal de destinație în conformitate cu dispozițiile regimului în cauză."

9 Potrivit articolului 204 din Codul vamal:

„(1) O datorie vamală la import ia naștere prin:

(a) neexecutarea uneia dintre obligațiile care rezultă, în privința mărfurilor supuse drepturilor de import, din depozitarea lor temporară sau din utilizarea regimului vamal sub care sunt plasate

sau

(b) nerespectarea unei condiții care reglementează plasarea mărfurilor sub regimul respectiv sau acordarea unei rate reduse sau zero a drepturilor de import ținând seama de destinația mărfurilor,

în alte cazuri decât cele menționate la articolul 203 doar dacă nu se stabilește că acele omisiuni nu au un efect semnificativ asupra utilizării corecte a regimului de depozitare temporară sau a regimului vamal în cauză.

(2) Datoria vamală ia naștere fie în momentul în care obligația a cărei neexecutare generează datorii vamale încetează a mai fi îndeplinită, fie în momentul în care mărfurile sunt plasate sub regimul vamal în cauză, atunci când se stabilește ulterior că o condiție care reglementează plasarea mărfurilor sub regimul respectiv sau acordarea unei rate reduse sau zero a drepturilor de import ținând seama de destinația mărfurilor nu a fost îndeplinită în fapt.

(3) Debitorul vamal este persoana căreia i se solicită, în funcție de împrejurări, fie executarea obligațiilor apărute, în privința mărfurilor supuse drepturilor de import, în urma depozitării lor temporare sau a utilizării regimului vamal sub care au fost plasate, fie respectarea condițiilor care reglementează plasarea mărfurilor sub acel regim."

10 Conform articolului 217 alineatul (1) din Codul vamal:

„Orice valoare a drepturilor de import sau export care rezultă dintr-o datorie vamală, denumită în continuare «valoarea drepturilor», se calculează de autoritățile vamale de îndată ce intră în posesia datelor necesare și este înregistrată de autoritățile respective în evidențele contabile sau pe orice alt suport echivalent (înscrierea în evidența contabilă)."

11 Articolul 221 alineatul (1) din Codul vamal prevede:

„De îndată ce a fost înscrisă în evidența contabilă, valoarea drepturilor se comunică debitorului în conformitate cu normele corespunzătoare."

Regulamentul (CEE) nr. 2454/93

12 Conform articolului 348 din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al

Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3, denumit în continuare „regulamentul de aplicare”):

„(1) Biroul de plecare acceptă și înregistrează declarația T1, stabilește termenul în care mărfurile trebuie prezentate la biroul de destinație și ia măsurile de identificare pe care le consideră necesare.

(2) Biroul de plecare înscrie datele necesare pe declarația T1, reține exemplarul care îi este destinat și le înapoiază pe celelalte principalului obligat sau reprezentantului său.”

13 Articolul 356 din acest regulament prevede:

„(1) Mărfurile și documentul T1 se prezintă la biroul de destinație.

(2) Biroul de destinație adnotează exemplarele documentului T1 în funcție de controlul efectuat, trimite neîntârziat un exemplar biroului de plecare și reține celălalt exemplar.

[…]”

14 Conform articolului 379 din regulamentul de aplicare:

„(1) În cazul în care un transport de mărfuri nu a fost prezentat la biroul de destinație și nu se poate stabili locul în care s-a comis infracțiunea sau neregula, biroul de plecare îi notifică acest lucru principalului obligat cât mai curând posibil și în orice caz înainte de sfârșitul celei de-a unsprezecea luni de la data înregistrării declarației de tranzit comunitar.

(2) Notificarea menționată la alineatul (1) precizează în special termenul în care trebuie să se furnizeze biroului de plecare, în fața autorităților vamale, proba regularității operațiunii de tranzit sau a locului în care s-a săvârșit în realitate infracțiunea sau neregula. Acest termen este de trei luni de la data notificării menționate la alineatul (1). Dacă dovada respectivă nu se face până la încheierea acestui termen, statul membru competent întreprinde măsuri pentru a recupera drepturile și alte impuneri datorate. În cazul în care acest stat membru nu este cel în care se află biroul de plecare, acesta din urmă informează imediat respectivul stat membru."

15 Articolul 454 din regulamentul de aplicare prevede:

„(1) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor specifice ale convențiilor TIR și ATA referitoare la obligațiile asociațiilor de garantare atunci când se utilizează un carnet TIR sau un carnet ATA.

(2) În cazul în care, în cursul sau cu ocazia unui transport efectuat sub acoperirea unui carnet TIR sau a unei operațiuni de tranzit efectuate sub acoperirea unui carnet ATA, se constată că s-a săvârșit o infracțiune sau o neregulă într-un stat membru, recuperarea drepturilor și a altor impuneri eventual exigibile se realizează de către acest stat membru în conformitate cu dispozițiile comunitare sau naționale, fără a aduce atingere exercitării procedurilor penale.

(3) În cazul în care nu se poate stabili teritoriul pe care s-a săvârșit infracțiunea sau neregula, se consideră că respectiva infracțiune sau neregulă s-a săvârșit în statul membru în care a fost descoperită cu excepția cazului în care, în termenul stipulat la articolul 455 alineatul (1), se face dovada față de autoritățile vamale asupra regularității operațiunii sau a locului în care s-a săvârșit de fapt infracțiunea sau neregula.

[…]

Administrațiile vamale ale statelor membre iau măsurile necesare pentru a împiedica săvârșirea oricărei infracțiuni sau nereguli și pentru a le sancționa eficient."

16 Conform articolului 455 alineatele (1) și (2) din acest regulament:

„(1) În cazul în care se constată săvârșirea vreunei infracțiuni sau nereguli în cursul sau cu ocazia unui transport desfășurat sub acoperirea unui carnet TIR sau a unui tranzit desfășurat sub acoperirea unui carnet ATA, autoritățile vamale notifică acest lucru titularului de carnet TIR sau de carnet ATA și asociației garante în termenul prevăzut la articolul 11 alineatul (1) din Convenția TIR sau la articolul 6 alineatul (4) din Convenția ATA, după caz.

(2) Dovada regularității operațiunii desfășurate sub acoperirea unui carnet TIR sau a unui carnet ATA în sensul articolului 454 alineatul (3) primul paragraf se face în termenul prevăzut la articolul 11 alineatul (2) din Convenția TIR sau la articolul 7 alineatele (1) și (2) din Convenția ATA, după caz."

Regimul resurselor proprii ale Comunității

17 Articolul 1 din Decizia 88/376/CEE, Euratom a Consiliului din 24 iunie 1988 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților (JO L 185, p. 24, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 62), înlocuită de la 1 ianuarie 1995 de Decizia 94/728/CE, Euratom a Consiliului din 31 octombrie 1994 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților Europene (JO L 293, p. 9), prevede:

„Resursele proprii sunt atribuite Comunităților în vederea asigurării finanțării bugetului acestora prin modalitățile stabilite în articolele următoare.

Bugetul Comunităților, fără a aduce atingere altor venituri, este finanțat în întregime din resursele proprii ale Comunităților."

18 Conform articolului 2 alineatul (1) litera (b) din Deciziile 88/376 și 94/728, veniturile următoare constituie resurse proprii înscrise în bugetul Comunităților:

„taxe ale Tarifului vamal comun și alte taxe stabilite sau de stabilit de către instituțiile Comunităților privind schimburile cu țările nemembre și taxe vamale asupra produselor prevăzute de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului".

19 Potrivit articolului 8 alineatul (1) din Deciziile 88/376 și 94/728:

„Resursele proprii comunitare menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) se colectează de către statele membre conform actelor cu putere de lege și actelor administrative naționale care, după caz, sunt adaptate la cerințele reglementărilor comunitare. Comisia examinează, la intervale regulate, dispozițiile naționale comunicate de statele membre, comunică statelor membre adaptările pe care le consideră necesare pentru a asigura conformitatea acestora cu reglementările comunitare și raportează către autoritatea bugetară. Statele membre pun la dispoziția Comisiei resursele menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(d)".

20 Considerentele (2), (8) și (13) ale Regulamentului nr. 1552/89, care sunt asemănătoare cu considerentele (2), (15) și (21) ale Regulamentului nr. 1150/2000, prevăd:

„(2) întrucât Comunitatea trebuie să dispună de resursele proprii la care se referă articolul 2 din Decizia 88/376/CEE, Euratom, în cele mai bune condiții. În acest sens, trebuie stabilite acorduri pentru ca statele să pună la dispoziția Comisiei resursele proprii alocate Comunităților;

[…]

(8) întrucât resursele proprii se pun la dispoziție sub forma înregistrării sumelor creditate din contul deschis în acest scop, în numele Comisiei, la trezoreria fiecărui stat membru sau a organismului desemnat de către statul membru respectiv. Pentru a restrânge mișcarea de fonduri la ceea ce este necesar pentru

execuția bugetară, Comunitatea trebuie să se limiteze la retrageri din conturile menționate pentru a acoperi numai cererile la nivelul trezoreriei Comisiei;

[…]

(13) întrucât o colaborare strânsă între statele membre și Comisie este de natură să faciliteze aplicarea corectă a regulilor financiare referitoare la resursele proprii". [traducere neoficială]

21 Conform articolului 1 din Regulamentul nr. 1552/89 și, respectiv, articolului 1 din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Resursele proprii ale Comunității, prevăzute de [Decizia 88/376 și, respectiv, de Decizia 94/728], denumite în continuare «resurse proprii», sunt puse la dispoziția Comisiei și controlate în condițiile prevăzute de prezentul regulament, fără a aduce atingere Regulamentului (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului din 29 mai 1989 privind regimul unitar definitiv de colectare a resurselor proprii provenite din taxa pe valoarea adăugată [JO L 155, p. 9, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 80] și Directivei 89/130/CEE, Euratom [a Consiliului din 13 februarie 1989 privind armonizarea calculării produsului național brut la prețurile pieței (JO L 49, p. 26, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 77)]."

22 Articolul 2 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„(1) În scopul aplicării prezentului regulament, dreptul Comunității asupra resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din Decizia 88/376/CEE, Euratom se constată de îndată ce suma datorată este notificată către debitor de serviciul

competent din statul membru. Această notificare se efectuează de îndată ce debitorul este cunoscut și suma cuvenită poate fi calculată de autoritățile administrative competente, cu respectarea tuturor dispozițiilor comunitare aplicabile în materie.

(2) Alineatul (1) se aplică atunci când o notificare trebuie rectificată." [traducere neoficială]

23 Această dispoziție a fost modificată, producându-și efectele de la 14 iulie 1996, prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996 (JO L 175, p. 3), al cărui cuprins a fost preluat la articolul 2 din Regulamentul nr. 1150/2000, care prevede:

„(1) În scopul aplicării prezentului regulament, dreptul Comunității asupra resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din Decizia 94/728/CE, Euratom se constată de îndată ce sunt îndeplinite condițiile prevăzute de regulamentul vamal privind înregistrarea sumei cuvenite și notificarea debitorului.

(2) Data stabilită la care se referă dispozițiile de la alineatul (1) trebuie să fie data înregistrării, prevăzută de regulamentul vamal.

[…]

(4) Alineatul (1) se aplică atunci când o notificare trebuie rectificată."

24 Articolul 6 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1152/89 [devenit articolul 6 alineatul (1) și alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1150/2000] prevede:

„(1) Contabilitatea resurselor proprii se ține de către trezoreria fiecărui stat membru sau a organismului desemnat de către fiecare stat membru și se structurează în funcție de natura resurselor.

(2) (a) Drepturile constatate în conformitate cu articolul 2 se înregistrează în contabilitate [denumită în mod curent «contabilitatea A»], conform literei (b) din prezentul alineat, cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 din luna a doua următoare celei în care a fost constatat dreptul respectiv.” [traducere neoficială]

25 Potrivit articolului 8 din Regulamentul nr. 1552/89 și, respectiv, articolului 8 din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Rectificările efectuate conform [articolului 2 alineatul (2) și, respectiv, articolului 2 alineatul (4)] se adaugă ori se scad din suma totală a drepturilor constatate. Ele se înregistrează în contabilitatea la care se face referire la [articolul 6 alineatul (2) literele (a) și (b) și, respectiv, la articolul 6 alineatul (3) literele (a) și (b)], precum și în extrasele de cont prevăzute la [articolul 6 alineatul (3) și, respectiv, la articolul 6 alineatul (4)] corespunzător datei rectificărilor.

Rectificările fac obiectul unei mențiuni speciale atunci când se referă la fraude sau nereguli deja comunicate Comisiei.”

26 Conform articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1552/89 și articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Conform procedurii definite la articolul 10, fiecare stat membru înscrie resursele proprii în creditul contului deschis în acest scop în numele Comisiei la trezoreria sa sau la organismul pe care l-a desemnat."

27 Articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1552/89 și, respectiv, articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1150/2000 au următorul cuprins:

„După deducerea cu 10 % sub formă de cheltuieli de încasare, conform articolului 2 alineatul (3) din [Decizia 88/376, respectiv din Decizia 94/728], înregistrarea resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) [din aceste decizii] trebuie făcută cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 a celei de a doua luni următoare aceleia în care s-a constatat dreptul, conform articolului 2 […]"

28 Potrivit articolului 11 din Regulamentul nr. 1552/89 și articolului 11 din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Orice întârziere în intrările în conturi prevăzute la articolul 9 alineatul (1) au drept rezultat plata de către statul membru vizat a unei dobânzi la o rată egală cu rata dobânzii aplicate finanțărilor pe termen scurt în ziua scadenței pe piața monetară a statului membru, majorată cu două puncte. Această rată este majorată cu 0,25 puncte pentru fiecare lună de întârziere. Rata majorată se aplică întregii perioade de întârziere."

29 Conform articolului 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1552/89 și articolului 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Comisia dispune de sumele înscrise în conturile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) în măsura în care este nevoie să acopere necesarul de lichidități rezultat din execuția bugetului."

30 Articolul 17 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1552/89 și articolul 17 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1150/2000 prevăd:

„(1) Statele membre trebuie să ia toate măsurile necesare pentru ca sumele corespunzătoare drepturilor constatate conform articolului 2 să fie puse la dispoziția Comisiei în condițiile prevăzute de prezentul regulament.

(2) Statele membre sunt libere de obligația de a pune la dispoziția Comisiei suma corespunzând drepturilor constatate doar dacă a fost imposibilă colectarea acestor sume, din motive de forță majoră. În plus, în cazuri specifice, statele membre pot să nu pună la dispoziția Comisiei aceste sume atunci când se constată, după examinarea aprofundată a tuturor datelor pertinente privind cazul respectiv, că este absolut imposibil să se procedeze la colectarea sumelor din motive care nu pot fi imputate statelor membre. […]"

Procedura precontencioasă

Procedura nr. 2003/2241 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor

31 În cadrul unui control al resurselor proprii tradiționale, efectuat în luna aprilie 1994, Comisia a considerat că, într-un anumit număr de cazuri de tranzit comunitar, Republica Italiană nu inițiase în termenele prevăzute procedura de recuperare a drepturilor, încălcând articolul 379 din regulamentul de aplicare.

32 Prin scrisoarea din 15 iunie 2001, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul nr. 1150/2000, Comisia a solicitat Republicii Italiene plata unei sume de 31 564 893 ITL cu titlu de dobânzi de întârziere pentru dosarele de tranzit prezumate a fi nelegale.

33 După o anchetă efectuată de Republica Italiană, s-a stabilit că dintre cele 201 documente de tranzit considerate nedescărcate, în realitate unsprezece erau descărcate, deși biroul de destinație i le comunicase în afara termenelor legale. În aceste condiții, prin nota din 31 iulie 2001, acest stat membru a declarat că este dispus să plătească dobânzi de întârziere pentru documentele de tranzit rămase nedescărcate și a contestat în același timp legitimitatea pretenției Comisiei cu privire la documentele descărcate tardiv.

34 În această privință, Republica Italiană a precizat că nu luase naștere nicio datorie vamală în conformitate cu articolul 204 din Codul vamal, întrucât documentele de tranzit au fost depuse în timp util la biroul vamal de destinație. În consecință, nu s-ar datora dobânzi de întârziere.

35 În continuare, Comisia a constatat un alt caz de descărcare tardivă, ceea ce a determinat-o să modifice valoarea globală a dobânzilor de întârziere a căror plată o solicita de la Republica Italiană.

36 Întrucât Comisia a contestat argumentarea acestui stat membru, iar acesta din urmă și-a reafirmat refuzul de a proceda la plata acestor dobânzi, la 3 februarie 2004, Comisia a adresat Republicii Italiene o scrisoare de punere în întârziere în care și-a precizat din nou obiecțiile și a respins argumentele dezvoltate de acest stat membru.

37 Întrucât prin răspunsul său din data de 8 iunie 2004, Republica Italiană și-a menținut poziția, la 5 iulie 2005, Comisia i-a adresat un aviz motivat prin care o invita să ia măsurile necesare pentru a se conforma acestui aviz în termen de două luni de la primirea acestuia.

38 Ca răspuns la avizul motivat, acest stat membru și-a reafirmat poziția și a precizat că, pentru a soluționa diferendul, considera oportună pronunțarea unei hotărâri de către Curtea de Justiție.

Procedura nr. 2006/2266 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor

39 Pe baza unei scrisori a Republicii Italiene adresate Curții de Conturi la 27 ianuarie 1999, Comisia a identificat o serie de patru operațiuni de tranzit comunitar cărora li se aplica Convenția TIR, acoperite de o garanție globală și necontestate, în legătură cu care a considerat că descărcarea fusese efectuată în afara termenelor prevăzute de Regulamentul nr. 1552/89.

40 În consecință, Comisia a solicitat Republicii Italiene plata dobânzilor de întârziere pentru perioada cuprinsă între momentul în care resursele proprii ar fi trebuit puse la dispoziția Comisiei și data la care acest stat membru ar fi putut efectua rectificarea corespunzătoare în urma rectificării notificării către debitor.

41 În mod similar celor arătate în legătură cu procedura nr. 2003/2241 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Republica Italiană a refuzat să plătească dobânzile de întârziere. Aceasta a susținut că, în lipsa unei datorii vamale și, așadar, a obligației principale, plata dobânzilor de întârziere ar fi modificat în mod neîntemeiat natura juridică a acestora din urmă prin asimilarea lor cu o sancțiune pentru încălcarea formală a termenelor impuse prin Regulamentul nr. 1552/89 pentru derularea operațiunilor prevăzute de acesta.

42 La 4 iulie 2006, Comisia a adresat Republicii Italiene o scrisoare de punere în întârziere în care îi solicita plata dobânzilor de întârziere în valoare de 3 322 de euro.

43 Întrucât nu a primit observații din partea acestui stat membru în termenul stabilit, la 12 octombrie 2006, Comisia a emis un aviz motivat la care Republica Italiană a răspuns prin nota din 12 decembrie 2006. Prin aceasta din urmă s-a convenit asupra necesității de a sesiza Curtea cu acest diferend, împreună cu litigiul care face obiectul procedurii nr. 2003/2241 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

44 În aceste condiții, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Cu privire la acțiune

Argumentele părților

45 Comisia susține că articolul 11 din Regulamentul nr. 1552/89 a fost încălcat atât în cadrul procedurii nr. 2003/2241 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, cât și în cadrul procedurii nr. 2006/2266 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

46 În ceea ce privește procedura nr. 2003/2241 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Comisia arată mai întâi că, atunci când biroul vamal de plecare nu a primit proba descărcării unei operațiuni la sfârșitul perioadei vizate la articolul 379 din regulamentul de aplicare, operațiunea în cauză trebuie considerată nelegală și, prin urmare, trebuie să dea naștere unei datorii vamale. Rolul-cheie atât în constatarea, cât și în punerea la dispoziție a resurselor comunitare ar reveni biroului vamal de plecare, astfel încât împrejurarea că biroul de destinație ar fi notificat cu întârziere sosirea regulamentară a mărfurilor nu poate fi invocată în mod valabil pentru a anula cu efect retroactiv obligațiile care revin statelor membre în temeiul articolului 379 din regulamentul de aplicare.

47 Comisia susține că termenele impuse prin reglementarea comunitară sunt peremptorii, conform obiectivului acesteia, care ar consta în asigurarea unei aplicări uniforme a dispozițiilor în materie de recuperare a datoriei vamale în vederea unei puneri la dispoziție rapide a resurselor vizate. Statul membru competent ar fi obligat să constate resursele proprii chiar și atunci când ar contesta temeiul acestora, în caz contrar aducând atingere principiului echilibrului financiar al Comunității.

48 Comisia deduce de aici că, atunci când termenele prevăzute la articolul 379 din regulamentul de aplicare au expirat fără să se facă dovada regularității operațiunii de tranzit, statul membru competent este obligat, conform articolului 6 din Regulamentul nr. 1552/89, să înregistreze imediat drepturile necontestate și acoperite de o garanție în

contabilitatea „A” și, prin urmare, să le pună la dispoziția Comisiei în conformitate cu articolul 10 din același regulament.

49 În continuare, Comisia invocă textul articolului 11 din Regulamentul nr. 1552/89 pentru a arăta că obligația statului membru vizat de a plăti dobânzi decurge din simpla neînregistrare sau din înregistrarea tardivă a acestor drepturi, fără nicio altă condiție.

50 În ceea ce privește argumentarea Republicii Italiene potrivit căreia dobânzile de întârziere pentru operațiunile în discuție nu ar fi datorate pentru motivul că datoria vamală nu ar fi luat naștere niciodată, Comisia arată mai întâi că modul de redactare a articolului 379 din regulamentul de aplicare demonstrează exact contrariul, și anume că nașterea datoriei vamale poate fi legată de una dintre cele două condiții structurale pe care le prevede, mai precis fie existența unei operațiuni vamale nelegale, fie nedepunerea de către debitor a dovezii regularității unei astfel de operațiuni.

51 În continuare, Comisia susține că dobânzile de întârziere vizate la articolul 11 din Regulamentul nr. 1552/89 nu sunt dobânzile de întârziere datorate de debitor în urma plății tardive a drepturilor, ci dobânzile de întârziere datorate direct de statul membru pentru simplul fapt al neînregistrării sau al înregistrării cu întârziere a datoriilor vamale. Pentru acest motiv, neîndeplinirea obligațiilor de către statul membru ar avea loc la momentul neînregistrării în contabilitate, iar faptul că pretenția patrimonială cu privire la aceste drepturi a devenit sau nu a devenit exigibilă ulterior în ceea ce privește debitorul ar fi lipsită de importanță în această privință.

52 Pe de altă parte, Comisia contestă argumentarea potrivit căreia faptul de a pretinde plata unor dobânzi de întârziere, deși, după o descărcare tardivă, operațiunile de tranzit s-au dovedit a fi legale, ar însemna să li se atribuie un caracter de sancțiune. În această privință, Comisia susține că dobânzile de întârziere rezultă din simpla încălcare a obligațiilor prevăzute în reglementarea comunitară, fără să fie necesar să se fi produs efectiv un prejudiciu patrimonial.

53 În cadrul procedurii nr. 2006/2266 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Comisia susține că biroul vamal de plecare a mărfurilor ar fi trebuit să inițieze recuperarea la expirarea termenului prevăzut la articolul 11 din Convenția TIR.

54 Astfel, atunci când biroul vamal de plecare nu a primit dovada descărcării operațiunilor la sfârșitul perioadei de cincisprezece luni de la luarea în evidență a carnetului TIR de către biroul vamal respectiv, aceste operațiuni trebuie declarate nelegale și, prin urmare, trebuie să dea naștere unei datorii vamale.

55 Comisia adaugă că, în acest caz, statul membru este obligat că constate un drept al Comunităților asupra resurselor proprii, în temeiul articolului 2 din Regulamentul nr. 1552/89, de îndată ce autoritățile administrative competente sunt în măsură să calculeze valoarea dreptului întemeiat pe o datorie vamală și să determine debitorul acesteia. Or, potrivit jurisprudenței Curții, se prezumă că autoritățile situate în statul membru de plecare a mărfii sunt competente pentru recuperarea datoriei vamale.

56 Comisia deduce din acest fapt că, în cazurile contestate în prezenta cauză, Republica Italiană ar fi trebuit să constate dreptul asupra resurselor proprii și să îl înregistreze în contabilitatea „A" cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 din luna a doua următoare celei în care a fost constatat dreptul respectiv. Comisia adaugă că acest stat membru ar fi trebuit, în plus, să inițieze recuperarea în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Convenția TIR în vederea unei puneri la dispoziția Comisiei rapide și eficiente a resurselor proprii.

57 În aceste condiții, Comisia solicită să i se plătească, în cadrul celor două proceduri susmenționate de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dobânzile aplicabile pentru perioada cuprinsă între momentul în care resursele proprii ar fi trebuit puse la dispoziția sa și data la care Republica Italiană ar fi putut efectua rectificarea corespunzătoare în urma rectificării notificării către debitor, în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul nr. 1552/89.

58 După ce a amintit textul articolului 379 din regulamentul de aplicare, Republica Italiană subliniază că regularitatea operațiunilor de tranzit vizate nu face obiectul cauzei și că proba regularității acestora a fost administrată în timp util, astfel încât nu poate fi vorba despre o întârziere în recuperarea drepturilor datorate Comunității. Acest stat membru deduce de aici că nu sunt îndeplinite condițiile obligației de plată a dobânzilor de întârziere, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul nr. 1150/2000, care se referă la „[o]rice întârziere în intrările în conturi", în timp ce, în prezenta cauză, nu trebuia efectuată nicio înregistrare.

59 De asemenea, Republica Italiană susține că, având în vedere lipsa fondurilor comunitare care trebuiau recuperate, nu s-a cauzat niciun prejudiciu Comunității, întrucât, în opinia sa, operațiunile de tranzit fuseseră efectuate în mod regulamentar. În această privință, Republica Italiană precizează că problema este de a se stabili dacă obligația accesorie privind dobânzile de întârziere poate exista în pofida inexistenței obligației principale.

60 În plus, acest stat membru susține că administrației competente pentru recuperarea drepturilor nu i se poate reproșa nicio întârziere și că notificarea tardivă a descărcării efective a operațiunilor către organele comunitare se datorează întârzierii cu care birourile de destinație au transmis informația.

61 Pe de altă parte, acest stat membru precizează că împrejurările de la acea dată, și anume dificultățile de funcționare din cadrul regimului de tranzit comunitar în urma extinderii Uniunii Europene la anumite state membre ale AELS, au determinat o perioadă de întârziere generalizată în trimiterea „exemplare[lor] 5". În acest context, birourile vamale comunitare de plecare ar fi considerat că, în lipsa elementelor care ar lăsa să se presupună săvârșirea unei nereguli, era logic să nu inițieze imediat recuperarea impozitelor pentru a evita obligația de a rambursa aceste sume în cazul în care s-ar constata că operațiunea era legală și că întârzierea se datorase, precum în prezenta cauză, unei simple erori administrative.

62 În sfârșit, Republica Italiană susține că, într-o astfel de ipoteză, solicitarea unor dobânzi de întârziere ar însemna ca acestor dobânzi să li se atribuie un caracter de sancțiune pe care nu îl pot avea.

Aprecierea Curții

63 Comisia susține că Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Regulamentului nr. 1552/89 și în special în temeiul articolului 6 alineatul (2) litera (a). În concret, Comisia critică acest stat pentru refuzul de a-i plăti dobânzi de întârziere, pe de o parte, pentru înregistrarea tardivă în contabilitate a drepturilor vamale rezultate din operațiunile de tranzit comunitar și, pe de altă parte, pentru nerespectarea termenelor prevăzute în reglementarea comunitară pentru înregistrarea drepturilor vamale în contabilitatea „A" în cadrul operațiunilor de tranzit potrivit Convenției TIR.

64 Conform articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1552/89, statele membre trebuie să țină o contabilitate a resurselor proprii la trezorerie sau la organismul desemnat de acestea. În temeiul aceluiași articol alineatul (2) litera (a), statele membre sunt obligate să înregistreze în contabilitate drepturile „constatate în conformitate cu articolul 2" din același regulament, cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 din luna a doua următoare celei în care a fost constatat dreptul respectiv.

65 Conform articolului 2 din Regulamentul nr. 1552/89, se constată un drept al Comunităților asupra resurselor proprii de îndată ce suma datorată este notificată debitorului de serviciul competent al statului membru. Notificarea debitorului trebuie efectuată de îndată ce autoritățile vamale competente sunt în măsură să calculeze valoarea drepturilor care rezultă dintr-o datorie vamală și să determine debitorul (Hotărârea din 15 noiembrie 2005, Comisia/Danemarca, C-392/02, Rec., p. I-9811, punctul 61).

66 În temeiul articolului 11 din Regulamentul nr. 1552/89, orice întârziere în înregistrările în contul vizat la articolul 9 alineatul (1) din același regulament determină plata unei dobânzi de către statul membru respectiv, aplicabilă întregii perioade de întârziere. Aceste dobânzi sunt exigibile indiferent de motivul pentru care resursele respective au fost înregistrate în contul Comisiei cu întârziere (a se vedea Hotărârea din 14 aprilie 2005, Comisia/Țările de Jos, C-460/01, Rec., p. I-2613, punctul 91).

67 În aceste condiții, este necesar să se verifice dacă Republica Italiană era obligată să constate existența drepturilor Comunităților asupra resurselor proprii și să le înscrie în contabilitatea prevăzută la articolul 6 alineatul (1) din regulamentul nr. 1552/89 și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă datorează dobânzi de întârziere în temeiul articolului 11 din acest regulament.

Cu privire la existența unui drept al Comunităților asupra resurselor proprii

68 În cadrul tranzitului comunitar extern, autoritățile vamale sunt în măsură să calculeze valoarea drepturilor și să determine debitorul cel târziu la expirarea termenului de trei luni prevăzut la articolul 379 alineatul (2) din regulamentul de aplicare, respectiv cel târziu la expirarea unui termen de paisprezece luni de la data înregistrării declarației de tranzit comunitar (a se vedea Hotărârea Comisia/Țările de Jos, citată anterior, punctul 71). În consecință, dreptul Comunităților asupra resurselor proprii trebuie constatat cel târziu la această dată.

69 Din articolul 11 din Convenția TIR, rezultă că, în cadrul transportului internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR, acest drept trebuie constatat cel târziu la expirarea unui termen de trei ani de la data luării în evidență a carnetelor TIR de către aceste autorități.

70 În cazul de față, este cert, atât în cadrul procedurii nr. 2003/2241 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, cât și în cadrul procedurii nr. 2006/2266 de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, că transporturile au fost prezentate în timp util la biroul de destinație, însă acesta din urmă nu a trimis imediat la biroul de plecare documentele care certificau regularitatea operațiunilor.

71 Or, articolul 379 alineatul (1) din regulamentul de aplicare prevede că, atunci când „transport[ul] de mărfuri nu a fost prezentat la biroul de destinație", biroul de plecare trebuie să notifice acest lucru principalului obligat, iar în conformitate cu articolul 455 alineatul (1) din regulamentul de aplicare și cu articolul 11 alineatul (1) din Convenția TIR, în cazul nedescărcării carnetului TIR, autoritățile vamale trebuie să notifice acest lucru titularului carnetului TIR.

72 Republica Italiană deduce că nu ar fi luat naștere nicio datorie vamală, astfel încât nu poate exista întârziere în recuperarea drepturilor datorate Comunității.

73 O astfel de argumentare trebuie respinsă.

74 Pe de o parte, trebuie amintit că articolul 356 din regulamentul de aplicare prevede că atunci când mărfurile au fost prezentate la biroul de destinație, acesta „trimite neîntârziat un exemplar [al documentului T1] biroului de plecare".

75 Pe de altă parte, trebuie amintit că biroului de plecare îi revine obligația de a notifica principalului obligat neregularitatea operațiunii de tranzit, în conformitate cu articolul 379 alineatul (1) din regulamentul de aplicare.

76 Rezultă că, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 66 din concluzii, această dispoziție trebuie interpretată din perspectiva biroului de plecare, respectiv în sensul că, dacă nu a fost informat despre prezentarea transportului de mărfuri la biroul de destinație la sfârșitul termenului prevăzut în conformitate cu articolul 348 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, biroul de plecare trebuie să considere că mărfurile nu au fost prezentate la biroul de destinație.

77 O interpretare diferită a articolului 379 alineatul (1) din regulamentul de aplicare ar lipsi de sens procedura de dovedire a regularității operațiunii de tranzit prevăzută la articolul 379 alineatul (2).

78 Prin urmare, având în vedere toate considerațiile precedente, consecințele neinformării biroului de plecare cu privire la sosirea mărfurilor la biroul de destinație sunt identice cu cele determinate de neprezentarea transportului de mărfuri la biroul de destinație. O astfel de interpretare este conformă cu obiectivul asigurării unei aplicări diligente și uniforme, de către autoritățile vamale, a prevederilor în materie de recuperare a datoriei vamale în vederea unei puneri la dispoziție rapide a resurselor proprii ale Comunității (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 aprilie 2005, Comisia/Germania, C-104/02, Rec., p. I-2689, punctul 69).

79 Astfel, la expirarea termenului acordat de biroul de plecare, se prezumă că datoria vamală a luat naștere și că principalul obligat este debitorul acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Comisia/Țările de Jos, punctul 72, și Comisia/Germania, punctul 81).

80 Așadar, este necesar să se considere că, în acest stadiu, există o prezumție de existență a datoriei vamale. Astfel cum a precizat avocatul general la punctul 69 din concluzii, această prezumție poate fi răsturnată prin proba contrară. În consecință, în cazul în care ulterior se dovedește că operațiunea de tranzit s-a desfășurat în mod legal, principalul obligat va putea obține rambursarea sumelor pe care le-ar fi plătit (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Germania, citată anterior, punctul 81).

81 Articolul 379 alineatul (1) din regulamentul de aplicare impune biroului de plecare, în ipoteza neprezentării transportului de mărfuri la biroul de destinație, să notifice acest lucru principalului obligat „cât mai curând posibil și în orice caz înainte de sfârșitul celei de a unsprezecea luni de la data înregistrării declarației de tranzit comunitar”.

82 Or, este cert că această situație nu se regăsește în prezenta cauză.

83 În această privință, împrejurarea invocată de Republica Italiană, respectiv că la acea vreme ar fi existat o perioadă de întârzieri generalizate în înapoierea exemplarelor documentului T1 destinate biroului de plecare, nu poate avea un efect asupra obligației de notificare ce revine autorităților vamale.

84 Întrucât obiectivul articolului 379 alineatul (1) din regulamentul de aplicare este asigurarea unei aplicări uniforme și diligente a prevederilor în materie de recuperare a datoriei vamale în vederea unei puneri rapide la dispoziție a resurselor proprii ale Comunității, notificarea încălcării sau a neregulii trebuie, indiferent de situație, să aibă loc cel mai rapid posibil, și anume de îndată ce autoritățile vamale au luat cunoștință de încălcarea sau de neregula respectivă, prin urmare, dacă este cazul, cu mult timp înainte de expirarea termenului maxim de unsprezece luni prevăzut la articolul menționat (a se vedea, prin analogie, Hotărârile din 5 octombrie 2006, Comisia/Belgia, C-377/03, Rec., p. I-9733, punctul 69, și Comisia/Țările de Jos, C-312/04, Rec., p. I-9923, punctul 54).

85 Din considerațiile precedente rezultă că autoritățile italiene trebuiau să notifice principalului obligat neregularitatea operațiunilor de tranzit în termenele prevăzute la articolul 379 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, respectiv cel târziu înainte de sfârșitul celei de a unsprezecea luni de la data înregistrării declarației de tranzit comunitar.

86 Conform articolului 379 alineatul (2) a treia teză din regulamentul de aplicare, statele membre sunt obligate să inițieze procedura de recuperare în sensul acestei dispoziții la expirarea unui termen de trei luni de la data notificării prevăzute la alineatul (1) al acestui articol.

87 În lipsa notificării principalului obligat, situație care se regăsește în prezenta cauză, acesta nu poate fi obligat la plata datoriei vamale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 aprilie 2008, Militzer & Münch, C-230/06, Rep., p. I-1895, punctul 39). Totuși, trebuie să se considere că, la expirarea acestui termen, se naște un drept al Comunităților asupra resurselor proprii. O astfel de interpretare se impune pentru garantarea unei aplicări diligente și uniforme de către autoritățile competente a prevederilor în materie de recuperare a datoriei vamale în vederea unei puneri la dispoziție eficace și rapide a resurselor proprii ale Comunității (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Germania, citată anterior, punctul 69).

88 În cadrul transporturilor de mărfuri sub acoperirea carnetului TIR, este cert, de asemenea, că autoritățile italiene nu au primit de la biroul vamal de destinație niciun document cu privire la executarea operațiunilor de tranzit în discuție la împlinirea datei limită de prezentare a mărfurilor, care fusese stabilită.

89 În aceste condiții, ar fi trebuit să presupună, până la proba contrară, că mărfurile nu fuseseră prezentate la biroul de destinație. O astfel de interpretare este conformă cu economia articolului 455 din regulamentul de aplicare și este compatibilă cu procedura de dovedire a regularității operațiunii de tranzit prevăzută la alineatul (2) al acestui articol.

90 În consecință, este necesar să se considere că, în acest stadiu, există o prezumție de existență a datoriei vamale. Precum în cazul operațiunilor de tranzit comunitar, consecințele neinformării biroului de plecare cu privire la sosirea mărfurilor la biroul de destinație sunt identice cu cele determinate de neluarea în evidență a carnetului TIR.

91 Din interpretarea articolului 455 alineatul (1) din regulamentul de aplicare coroborat cu articolul 11 alineatele (1) și (2) din Convenția TIR rezultă că, în cazul neluării în evidență a carnetului TIR, cererea de plată a datoriei vamale trebuie introdusă, în principiu, cel târziu în termen de trei ani de la data luării în evidență a carnetului respectiv (Hotărârea Comisia/Belgia, citată anterior, punctul 68).

92 În lipsa notificării neregulii către titularul carnetului TIR și către asociația garantă în termen de un an de la data luării în evidență a carnetului respectiv, autoritățile competente nu vor avea dreptul de a solicita asociației garante plata datoriei vamale.

93 În pofida faptului că autoritățile italiene nu au notificat asociația garantă, trebuie să se considere că, la expirarea termenului maxim de trei ani de la data luării în evidență a carnetului TIR, a luat naștere un drept al Comunităților asupra resurselor proprii pentru a se asigura o aplicare uniformă și diligentă, de către autoritățile competente, a prevederilor în materie de recuperare a datoriei vamale în vederea unei puneri la dispoziție rapide și eficiente a resurselor proprii ale Comunităților (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Germania, citată anterior, punctul 69).

94 Din ansamblul considerațiilor precedente rezultă că Republica Italiană era obligată, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1552/89, să constate existența unor drepturi ale Comunităților asupra resurselor proprii și să le înregistreze în contabilitatea resurselor proprii în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) litera (a) din acest regulament.

Cu privire la dobânzile de întârziere

95 Este necesar să se sublinieze că prezenta acțiune are ca obiect numai plata dobânzilor de întârziere în temeiul articolului 11 din Regulamentul nr. 1552/89.

96 Desigur, conform acestuia, orice întârziere în înregistrările în conturi prevăzute la articolul 9 alineatul (1) din regulamentul respectiv are drept rezultat plata de către statul membru vizat a unei dobânzi de întârziere care se aplică întregii perioade de întârziere. Aceste dobânzi sunt exigibile indiferent de motivul pentru care resursele respective au fost înregistrate în contul Comisiei cu întârziere (Hotărârea din 14 aprilie 2005, Comisia/Țările de Jos, citată anterior, punctul 91).

97 Potrivit Comisiei, această dispoziție se aplică oricărei întârzieri în înregistrarea resurselor proprii în contul prevăzut la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1552/89, independent de motivul întârzierii și fără să fie necesară producerea efectivă a unui prejudiciu patrimonial.

98 Cu toate acestea, în primul rând, este necesar să se sublinieze, după cum avocatul general a arătat de altfel la punctul 90 din concluzii, că, potrivit majorității legislațiilor din statele membre, dobânzile de întârziere au caracter accesoriu față de obligația principală.

99 În al doilea rând, trebuie să se sublinieze că din modul de redactare a articolului 11 din Regulamentul nr. 1552/89 nu rezultă în mod expres că dobânzile de întârziere prevăzute la acest articol sunt aplicabile în situațiile în care ulterior se dovedește că obligația principală nu există. Or, dacă legiuitorul comunitar ar fi intenționat să extindă domeniul de aplicare al acestei dispoziții și la alte situații, ar fi putut prevedea aceasta în mod expres în dispoziția respectivă, ceea ce nu a făcut.

100 În al treilea și ultimul rând, desigur, este adevărat că s-a admis de către Curte că deși o eroare săvârșită de autoritățile vamale ale unui stat membru are drept efect faptul că debitorul nu trebuie să achite valoarea drepturilor respective, această eroare nu poate readuce în discuție obligația statului membru de a plăti dobânzi de întârziere, precum și drepturile care ar fi trebuit constatate, în cadrul punerii la dispoziție a resurselor proprii (Hotărârea Comisia/Danemarca, citată anterior, punctul 63).

101 Cu toate acestea, prezentul litigiu se deosebește de cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Comisia/Danemarca, citată anterior, întrucât s-a dovedit ulterior că transporturile de mărfuri fuseseră prezentate în timp util la biroul de destinație, astfel încât datoriile vamale au devenit inexistente. Or, astfel cum reiese din articolul 2 alineatul (1) litera (b) din Deciziile 88/376 și 94/728, însăși datoria vamală constituie temeiul dreptului Comunităților asupra resurselor proprii.

102 Se impune constatarea faptului că, în prezenta cauză, inexistența datoriilor vamale determină inexistența dreptului Comisiei la dobânzile de întârziere conform articolului 11 din Regulamentul nr. 1552/89.

103 În consecință, acțiunea trebuie respinsă ca nefondată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

104 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Republica Italiană a solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Comisia Comunităților Europene la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături